

Hitimisho: Kumjua Yesu na Neno Lake

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: Yohana 21; Yn. 11:9, 10; Yn. 8:42-44; Yn. 4:46-54; 2 Tim. 3:16; Yn. 15:1-11.

Fungu La Kukariri: " 'Mwayachunguza maandiko, kwa sababu mnadhani kwamba ninyi mna uzima wa milele ndani yake; na hayo ndiyo yanayonishuhudia' " (Yohana 5:39).

Injili ya Yohana, kama ya Marko, inafikia hitimisho kwa kukutana huko Galilaya. Somo hili la mwisho juu ya Yohana linahusika na mkutano huo lakini linaunganisha na mada ya jinsi tunavyomjua Yesu na Neno la Mungu—inayopatika pote katika Injili ya nne.

Ingawa walikuwa na Yesu kwa zaidi ya miaka mitatu, wanafunzi kwa kiasi kikubwa walikuwa bado hawajajiandaa kwa ajili ya Kusulubiwa na Kufufuka kwa Yesu, ingawa Yesu alikuwa amewaambia mara kwa mara kile ambacho kingetokea.

Jambo la kusikitisha ni kwamba, hawakumwamini.

Sisi leo tunaweza kuwa katika hatari ya kufanya vivyo hivyo: kusikia au hata kusoma Neno la Mungu, lakini tusilisikilize; kutodumu kwalo; na kutolitii. Yaani, kutolikubali kama nuru ambayo inapaswa kuongoza mawazo na matendo yetu. Cha kusikitisha, pengine bila kujua, hapa ndipo Wakristo wengi sana walipo.

Katika hili, juma letu la mwisho katika Injili ya Yohana, tutaangalia baadhi ya mambo muhimu ya Injili hii, ambayo yanaweza kutusaidia kwenda zaidi ya ujuzi wa kujifunza tu juu ya Yesu, badala ya, kumjua kwa uzuri zaidi na kudumu kwa karibu zaidi kukaa ndani Yake na katika Neno Lake.

**Jifunze somo la juma hili kwa maandalizi ya Sabato ya Desemba 28.*

Kukutana Huko Galilaya

Soma *Yohana 21:1-9*. Ni kweli zipi muhimu zinafunuliwa hapa, hasa kuhusu neema ya Mungu – unyenyekevu wa kibinadamu?

Yohana 20 inahitimishwa kwa kusudi la kitabu, ambalo lingekuwa mahali pazuri pa kumalizia, lakini kuna sura moja zaidi. Sura ya 21 inaanza na wanafunzi kadhaa huko Galilaya, huku Petro akipendekeza kwenda kuvua samaki usiku mmoja. Inaonekana kana kwamba nyakati za kale zimerudi, na wanafunzi wamerudi kwenye biashara yao ya zamani ya uvuvi. Lakini hawakupata chochote usiku huo.

Asubuhi, mgeni wa ajabu ufuoni anawaambia watupe jarife lao upande wa kulia wa mashua. Kisha wanakamata samaki wengi sana kiasi kwamba hawawezi kuvuta jkatia jarife lao. Ilikuwa kama mwanzo wa huduma yao na Yesu (*Tazama Lk. 5:1-11*). Yohana anamtambua Yesu mara moja na kumwambia Petro, ambaye mara moja anaruka majini na kuogelea mpaka ufuoni.

Yesu anamwuliza Petro maswali matatu, yote kuhusu upendo kwa Bwana wake. Kabla ya Kusulubishwa kwa Kristo, Petro alisisitiza kwamba angetoa maisha yake kwa ajili ya Yesu (*Yn. 13:37*). Hapo ndipo Yesu alipotabiri juu ya Petro kumkana mara tatu (*Yn. 13:38*). Katika mkutano huu wa Galilaya, Petro hajifanyi msingi wa tathmini, bali anamfanya Yesu kuwa: “Bwana, wewe wajua yote; wewe umetambua ya kuwa nakupenda” (*Yn. 21:17*).

Wengine wanaona kwamba Yesu anatumia kitenzi agapaō, ambacho kinamaanisha kupenda, katika kumwuliza Petro (isipokuwa kwa mara ya mwisho), na kwamba Petro daima anajibu kwa phileō, inayomaanisha kupenda, lakini kama rafiki tu. Maana yake ni kwamba Petro hajafikia aina ya juu zaidi ya upendo.

Kwa kweli, jibu la Petro linajikita katika unyenyekevu. Huku kushindwa kwa Petro kukidumu kuwa mbele yake, kuna uwezekano mkubwa zaidi kwamba anatumia “neni dogo” kwa unyenyekevu, asithubutu kujidai kupita kiasi. Na ni unyenyekevu huu ambao Yesu anauthibitisha, na ambao unakuwa muhimu katika kumrejsha Petro katika huduma. Hakuna shaka, unyenyekevu ni mojawapo ya sifa kuu za huduma, kwa sababu lengo basi linakuwa Yesu Kristo, na sio nafsi.

Kurejeshwa kwa Petro na jukumu lake kama kiongozi katika kanisa la awali ni mojawapo ya ushahidi wenye nguvu zaidi kwamba Yesu alifufuka ufuni. Ingekuwa vigumu kueleza umashuhuri wa Petro ikiwa Yesu asingemrejsha katika huduma mbele ya wanafunzi wengine.

Kwa nini unyenyekevu ni muhimu sana kwa yeyote anayetafuta kumjua Bwana? Kwa kuzingatia msalaba, yeyote kati yetu anapaswa kujivunia nini?

Kudumu Kumtazama Yesu

Soma Yohana 21:20-22. Ni swali gani lilimwelekeza Petro katika njia isiyo sahihi? Yesu aliinyoshaje njia?

Yesu alikuwa ametoka tu kumrejeshwa Petro kwenye huduma na kumwambia, "Nifuate" (Yn. 21:19). Pengine ilikuwa ni kumfuata Yesu kimwili kwenda ufukweni. Na hiyo ni kwa sababu Petro anageuka na kumwona Yohana akimfuata Yesu pia, naye anauliza kuhusu Yohana. " 'Bwana, na huyu je?' " (Yn. 21:21).

Katika kumrejeshwa Petro katika huduma, Yesu alikuwa ametabiri namna ya kifo cha Petro (Yn. 21:18). Inaonekana Petro alikuwa na shauku ya kutaka kujua kifo cha Yohana pia. Badala yake, Yesu anaelekeza usikivu wa Petro katika suala la kumfuata, bila kuwa na wasiwasi kuhusu kitakachompata mwanafunzi mwingine.

Soma Yohana 21:23-25. Ni kwa namna gani kauli ya Yesu haikueleweka? Mtume Yohana alisahihishaje huo uelewa wenye makosa?

Watu walielewa visivyo kile Yesu alichomaanisha aliposema, " 'Tkiwa nataka huyu akae hata nijapo, imekupasaje wewe? Wewe unifuata mimi!' " (Yn. 21:22). Walifikiri ilimaanisha kwamba Yesu angerudi kabla ya Yohana kufa. Kadiri muda ulivyopita na Yohana akawa mzee, ingekuwa zahama ikiwa angekufa (ambalo, bila shaka, alikufa) na Yesu alikuwa hajarudi. Yohana anasahihisha uelewa huu mbaya kwa kuonesha kwamba lilikuwa jambo la mapenzi ya Yesu, si unabii wa kile ambacho kingetukia.

Wazo la kukaza fikra kwa Yesu, badala ya watu wengine, ni mwongozo wenye nguvu katika sehemu iliyosalia ya somo la juma hili. Yesu, na Yesu pekee, ndiye Mwokozi wetu. Kwa hakika watu watakatisha tamaa, huenda hata kukuumiza pia.

Kweli tutakazojifunza kwa siku ya Jumanne hadi Alhamisi zitaendelea mada ya kuelewa Neno la Mungu, kwa lengo la kumjua na kumfuata Yesu, ambaye peke yake ndiye anapaswa kuwa Bwana na Kiongozi wetu—bila kujali msaada, ushauri na mwongozo ambavyo wengine wanaweza kutupatia.

Ni mara ngapi watu wengine, ambao ungewatazama na kupendezwa nao wamekukutisha tamaa? Ni masomo gani, ingawa ni magumu, ulijifunza kutokana na uzoefu huo?

Nuru na Giza

Soma Yohana 1:4-10; Yohana 3:19-21; Yohana 5:35; Yohana 8:12; Yohana 9:5; Yohana 11:9, 10; na Yohana 12:35. **Ni tofauti gani kuu iliyopo hapa, na kwa nini utofauti huu ni wa msingi sana katika kuielewa kweli?**

Ulimwengu uko gizani; unajitenga na nuru na hauwezi, kwa wenyewe, kumfikia Mungu wa kweli, Mungu wa binafsi wa Uumbaji, ufunuo na Ukombozi.

"Kamwe ubinadamu, kwa wenyewe, hauwezi kuufikia ujuzi wa Mungu. 'Ni juu mno kama mbingu; waweza kufanya nini wewe? Ni wenye kina kuliko kuzimuni; waweza kujua nini wewe?' Ayubu 11:8. Roho ya kufanywa wana pekee ndiyo inayoweza kutufunulia mambo ya siri/ya kina ya Mungu, ambayo 'jicho halikuyaona, wala sikio halikuyasikia, wala hayakuingia katika moyo wa mwanadamu.' — 'Mungu ametufunulia kwa Roho Wake.'" — Ellen G. White, *The Desire of Ages*, uk. 412.

Yesu Kristo pekee "huyu ndiye aliyemfunua," Baba (Yn. 1:18). Kitenzi cha Kiyunani ni exēgeomai, ambacho kinamaanisha "kutafsiri," "kueleza," "kufafanua." Yohana anamwelezea Yesu kama mjumbe wa kimbingu, Yule anayeeleza kile kinachomaanisha kumjua Mungu. Kupitia kwa Yesu pekee ndipo tunaweza kumjua Mungu kweli.

Soma Yohana 8:42-44. **Yesu anafafanuaaje msingi wa uongo ambao viongozi wa kidini wa Israeli walikuwa wamejenga imani yao juu yake?**

Wale ambao hawasimami katika kweli husema kutokana na akili zao wenyewe. "Wanaona" maana ya maandiko tu kutokana na mtazamo wa kibinadamu. Kinyume chake, ni lazima tukubali kwamba Kristo ndiye nuru ya ulimwengu na kumfuata katika tafsiri yetu ya Neno Lake. Kinyume chake, Shetani anazungumza "kwa namna yake mwenyewe" (Yn. 8:44). Tusipokuwa waangalifu na tukajisalimisha katika imani na utii kwa Mungu, tuko katika hatari ya kufanya jambo lile lile: kusoma maandiko kwa kutegemea tu tamaa, matakwa, na mitazamo yetu wenyewe, jambo ambalo ni rahisi zaidi kufanya kuliko tunavyoweza kutambua.

Je, unazitikiaje kweli "zinazokukasirisha," kinyume na jinsi unavyopaswa kuitikia kweli hizo?

Teolojia Toka "Juu" au Toka "Chini"

Soma Yohana 4:46-54. Ni tataizo gani lilimleta diwani kwa Yesu, na suala halisi la msingi hapa lilikuwa nini?

Mtu huyu alikuja kwa Yesu, Nuru ya ulimwengu, lakini alikuwa ameamua kuamini ikiwa tu Yesu angemponya mtoto wake. Tunaweza kusema teolojia ya mtu huyu ilikuwa "teolojia kutoka chini." Teolojia kutoka chini inaweka kanuni na viwango kwa ajili ya Mungu na Neno Lake. Mawazo ya kibinadamu, yakiwa na dosari na yenye mipaka na ya dhahania kama yalivyo, yanakuwa mamlaka ya mwisho ya jinsi watu wanavyolitafsiri Neno la Mungu. Ni mtego wa hatari kiasi gani kuangukia ndani yake!

Teolojia "kutoka juu," kinyume chake, inaitikia kwa imani, na imani kwa Mungu na Neno Lake kwanza (Yn. 4:48; Yn. 6:14, 15; 2 Tim. 3:16). Biblia inapokubaliwa kwa imani, inakuwa mfasiri wake yenyewe. Mtazamo wa ulimwengu wa Maandiko, badala ya falsafa ya zama, ndio mwongozo wa kuelewa na kufasiri Maandiko. Maoni ya wanadamu lazima yatiishwe na kulitii Neno la Mungu, na si vinginevyo.

Ni lazima tuamini maneno ya Maandiko ikiwa tunataka kuamini maneno ya Yesu (Yn. 5:46, 47). " 'Ninyi mkikaa katika neno langu, mmekuwa wanafunzi wangu kweli kweli' " (Yn. 8:31). Ikiwa tunatilia shaka Neno la Mungu, Neno lake haliwezi kukaa ndani yetu (Yn. 5:38). "Yeye anikataaye Mimi asiyeyakubali maneno Yangu, anaye amhukumuye; neno hilo nililolinena ndilo litakalomhukumua siku ya mwisho. Kwa sababu mimi sikunena kwa nafsi Yangu tu; bali Baba aliyenipeleka, yeye mwenyewe ameniagiza nitakayoyanena na nitakayosema nini' " (Yn. 12:48, 49).

Kusikia Neno la Mungu ni zaidi ya upokeaji tu wa habari. Inamaanisha pia kufanya mapenzi ya Mungu. Na hili ndilo mwitikio hai kwa kulisikia Neno. " 'Mtu akipenda kuyapenda mapenzi yake, atajua habari ya yale mafunzo, kwamba yatoka kwa Mungu, au kwamba mimi nanena kwa nafsi yangu mwenyewe' " (Yn. 7:17).

Na kusikia huku, na kutenda, Neno la Mungu ni udhihirisho wa kumpenda Yeye. " 'Mtu akinipenda, atalishika neno langu; na Baba yangu atampenda, nasi tutakuja kwake, na kufanya makao kwake' " (Yn. 14:23).

Kuna uhusiano gani kati ya upendo wetu kwa Yesu na utii? Kwa nini aina yoyote ya "utii" usiotokana na upendo uko katika hatari ya kuwa ushupavu sheria?

Kukaa Ndani ya Yesu

Soma Yohana 12:32. Ni kwa njia zipi kauli hii ya kuvutia inaelezea mamlaka ya Yesu Kristo?

Kama tulivyoona katika somo lote la robo hii, Injili ya Yohana inatuvuta kwa Yesu, lakini ikiwa tu tuko tayari kumjua Mungu na kufanya mapenzi Yake. Katika Injili yote ya Yohana, watu wanaokutana na Yesu ama wanakubali nuru na kukua au huikataa nuru na kuwa vipofu. Nikodemo, yule mwanamke kisimani, yule diwani, mtu yule katika birika la Bethzada, wale 5,000 waliolishwa mikate na samaki, ndugu za Yesu, viongozi wa kidini, mtu aliyezaliwa kipofu, Mariamu na Martha, Pilato – wote walikutana na Yesu na kufanya chaguzi kuhusu kweli na nuru aliyoileta.

Teolojia kutoka chini huanza na hoja ya kibinadamu ili kuamua na kuchunguza kuwepo na asili ya Mungu. Mtazamo wa kibinadamu – wenye dosari, ulioanguka, wenye ubaguzi, unachukua nafasi ya kwanza badala Mungu, mtakatifu, mkamilifu, anayejua yote. Teolojia kutoka chini ina uhakika wa kuwapotosha watu, kama ilivyofanya zamani na itafanya katika siku zijazo (*Tazama Ufu. 14:1–12*), wakati hekima ya kibinadamu, ikitafuta kuchukua nafasi ya Mungu, itajaribu kulazimisha ibada ya uongo juu ya dunia.

Soma Yohana 15:1–11. Ni nini siri ya ukuaji wa kiroho na afya?

Siri ni kuendelea kushikamana na Yesu. Yeye ni Neno la Mungu, Mkate wa Uzima, Nuru ya ulimwengu, Mlango wa kondoo, Mchungaji Mwema, Ufufuo na Uzima, Njia, Kweli na Uzima, na Mzabibu wa Kweli.

Washirika wa Uungu na Neno Lao, Biblia, ni kama sumaku. Wasipopingwa, watatuvuta Kwao. “Sauti ya Mungu inazungumza nasi kupitia Neno Lake, na kuna sauti nyingi ambazo tutazisikia; lakini Kristo amesema tujihadhari na wale watakaosema, Kristo yupo hapa au yuko kule. Basi tutajuaje kwamba hawana ukweli, kama tusipoleta kila kitu katika Maandiko?” – Ellen G. White, *The Advent Review and Sabbath Herald*, Aprili 3, 1888. Na kisha, ni lazima tuyasalimishe maoni yetu wenyewe kwa yale yaliyowasilishwa katika Neno la Mungu.

Jifunze Zaidi: Mtazamo wa Mungu ni tofauti sana na ule wa wanadamu. Mungu anashiriki mtazamo Wake nasi kupitia Neno Lake, Biblia, chini ya uweza wa Roho Mtakatifu. Ni uchaguzi wetu ikiwa tunataka kutembea gizani au kukubali nuru itokayo kwa Yesu Kristo kama inavyofunuliwa katika Neno.

Kilicho muhimu kwa uchaguzi huu ni kujisalimisha kwetu binafsi kwa Yesu Kristo, Mwana wa Mungu na Mkombozi wa wanadamu. Kupitia uweza wa Roho Mtakatifu, Mungu Baba ametufunulia – katika maisha, kifo, na ufufuo wa Yesu – kina cha upendo Wake. Na tunajua habari za Yesu kwa sababu maisha, kifo, na ufufuo Wake vimeandikwa katika Neno la Mungu.

“Malaika wa Mungu daima wanapita kutoka duniani kwenda mbinguni, na kutoka mbinguni kuja duniani. Miujiza ya Kristo kwa wanaoumizwa na kuteseka ilitendwa kwa uweza wa Mungu kupitia huduma ya malaika. Na ni kwa njia ya Kristo, kwa huduma ya wajumbe Wake wa kimbungu, kwamba kila baraka hutoka kwa Mungu huja kwetu. Katika kutwaa Kwake ubinadamu, Mwokozi wetu anaunganisha maslahi Yake na yale ya wana na binti za Adamu walioanguka, huku kupitia Uungu Wake anakishika kiti cha enzi cha Mungu. Na hivyo Kristo ndiye njia ya mawasiliano ya wanadamu na Mungu, na ya Mungu na wanadamu.” – Ellen G. White, *The Desire of Ages*, uk. 143.

Maswali ya Majadiliano:

1. Kati ya visa vyote katika kitabu cha Yohana, ni kipi kinazungumza nawe kwa sauti kubwa kuhusu upendo na tabia ya Mungu? Shiriki na darasa lako kwa nini unaona hicho kuwa cha kuvutia sana.

2. Kwa jinsi ya kivitendo, mtu anapaswa kufanyaje kuitafuta kweli?

3. Kwa nini kwa kawaida ni vigumu kuweka kando nafsi kama mpatanishi wa kweli? Je, tunaweza kuifanya kikamilifu, au ubinadamu wetu, kwa kiwango fulani, bado utaathiri jinsi tunavyotazama Maandiko? Kwa nini ni lazima tutambue ukweli huu, na jinsi unyenyekevu unavyotusaidia kusalimisha ubaguzi wetu kwa Neno la Mungu?

4. Historia ya Ukristo wa Magharibi imejaa mifano ya kutisha ya kile kinachotokea wakati Neno la Mungu linawekwa chini ya siasa na ubaguzi wa wanadamu. Ni ipi baadhi ya mifano hiyo, na ni somo gani tunaloweza kujifunza kutoka kwayo leo kuhusu jinsi ilivyo hatari wakati mitazamo ya wanadamu inapokuwa chujio kuu la “kuifasiri” Biblia?

5. Fupisha kwa maneno yako mwenyewe wazo kuu la Injili ya Yohana.